

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2020

Ο έλεγχος των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης
του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου
σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ
για το οικονομικό έτος 2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1
Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EJAuditors

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται
από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021

PDF	ISBN 978-92-847-7002-1	doi:10.2865/07796	QJ-09-21-448-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-6973-5	doi:10.2865/375788	QJ-09-21-448-EL-Q

Περιεχόμενα

	Σημείο
Ακρωνύμια	
Σύνοψη	I-VIII
Τι ελέγξαμε	01-20
Νομική σύσταση και δομή των κοινών επιχειρήσεων	01-03
Οι ΚΕ που λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	04-05
Η ΚΕ F4E λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρατόμ για τη δημιουργία του ITER	06-09
Οι ΚΕ έχουν την έδρα τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση	10-11
Μοντέλα διακυβέρνησης των ΚΕ	12
Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» χρηματοδοτούνται από κοινού από το σύνολο των μελών	13-19
Διαδικασία απαλλαγής	20
Ο έλεγχός μας	21-24
Η εντολή μας και η αξιοποίηση των εργασιών τρίτων	21-23
Η προσέγγιση του ελέγχου μας σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων	24
Οι διαπιστώσεις μας	25-65
Ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη για όλες τις ΚΕ...	25-28
... όσον αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς	25
... με επισήμανση ειδικού θέματος, ωστόσο, για την ΚΕ F4E σχετικά με την εισφορά της ΕΕ στον ITER	26
... όσον αφορά τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί των ΚΕ	27
... όσον αφορά τις πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΚΕ	28
... ωστόσο οι παρατηρήσεις μας αφορούν αρκετά ζητήματα που χρήζουν βελτίωσης	29-47

Ο ετήσιος προγραμματισμός των πληρωμών εμφανίζει επαναλαμβανόμενες αδυναμίες	30
Οι ΚΕ υλοποίησαν σχεδόν εξ ολοκλήρου τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ, αντιμετωπίζουν όμως προκλήσεις σχετικά με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του προγράμματος «Ορίζων 2020»	31-32
Οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην υλοποίηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται στα προγράμματα εργασίας των ΚΕ	33-34
Οι ΚΕ συναντούν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη συγκέντρωση των εισφορών σε χρήμα των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τα επιχειρησιακά τους έξοδα	35
Έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις για την εκτέλεση του 77 % περίπου του θεματολογίου των ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	36
Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούσαν τις πληρωμές επιχορηγήσεων ήταν γενικώς αποτελεσματικές	37-39
Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε σε επίπεδο δικαιούχων στο πλαίσιο πληρωμών επιχορηγήσεων του 2020 προέκυψε η ύπαρξη κατ' εξακολούθηση συστημικών σφαλμάτων σχετικά με τα δηλωθέντα έξοδα προσωπικού	40-41
Αδυναμίες στην τοπική εφαρμογή ΤΠ της ΚΕ F4E για τη διαχείριση των συμβάσεων	42
Έλλειψη επαρκούς μόνιμου και λοιπού προσωπικού των ΚΕ	43-44
Χρήση ανοικτής διαδικασίας σύναψης σύμβασης σε περίπτωση που υφίσταται πλεονέκτημα γνώσης	45
Οι ΚΕ δεν χρησιμοποιούν εξ ολοκλήρου τη λύση για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (eProcurement) της Επιτροπής και η F4E ανέπτυξε τη δική της σχετική διαδικτυακή πύλη	46-47
Οι ΚΕ αξιοποίησαν τις συνεργίες προκειμένου να ξεπεράσουν την κρίση της COVID-19 το 2020	48-64
Οι ΚΕ συνεργάστηκαν στενά προκειμένου να διασφαλίσουν την επιχειρησιακή συνέχεια στο πλαίσιο της κατάστασης που διαμόρφωσε η πανδημία COVID-19	49-52
Οι ΚΕ συντόνισαν τα μέτρα μετριασμού και διασφάλισαν τη διακυβέρνησή τους	53-54
Οι ΚΕ εκπλήρωσαν το καθήκον μέριμνας που υπέχουν έναντι του προσωπικού	55-56
... το οποίο συνέβαλε στη σταθερότητα της κατάστασης στελέχωσης στη διάρκεια της κρίσης	57

Παρά την πανδημία COVID-19, οι ΚΕ διασφάλισαν την ανάθεση επιχορηγήσεων...	58-60
...και τις πληρωμές στους δικαιούχους των σχετικών επιχορηγήσεων	61-62
Σημειώθηκαν καθυστερήσεις στις δραστηριότητες της ΚΕ F4E για το έργο ITER	63-64
Παρακολούθηση των διαπιστώσεων του ελέγχου προηγούμενων ετών	65
Άλλοι έλεγχοι και επισκοπήσεις που αφορούν τις ΚΕ	66

Ακρωνύμια

Στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται τα ακρωνύμια των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ και των λοιπών οργάνων της Ένωσης που καλύπτονται από την παρούσα έκθεση.

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
7ο ΠΠ	Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (2007-2013)
ΑΕΕ	Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας
ΓΔ RTD	Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας
ΔΕΔ-Μ	Πρόγραμμα Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών
ΔΟ ITER	Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας από Σύντηξη ITER
ΔΠΕ	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου της IFAC
ΕΑΧ	Εθνική αρχή χρηματοδότησης
ΕΒΠ	Ενιαία βασική πράξη για τη σύσταση κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»
ΕΕΕΔ	Εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες
ΕΕΣΔ	Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες
ΕΙΤ	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας
ΕΟ	Εκτελεστικός Οργανισμός
ΕΤΕ	Επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας
ΕΥΡΑΤΟΜ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΚΕ	Κοινή Επιχείρηση
ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
«Ορίζων 2020»	Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020» (2014-2020)
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
ΠΚΦ	Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα
ΣΕΣ	Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΠΕ	Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών
ABAC	Κεντρικό σύστημα χρηματοπιστωτικών πληροφοριών για τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση της Επιτροπής
ARES	Κεντρικό σύστημα διαχείρισης εγγράφων της Επιτροπής
ARTEMIS	Κοινή Επιχείρηση ARTEMIS για την υλοποίηση κοινών τεχνολογικών πρωτοβουλιών στα ενσωματωμένα συστήματα υπολογιστών
BBI	Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων
CAS	Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της ΓΔ RTD της Επιτροπής
CFS	Πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων (Certificate on Financial Statement)
COMPASS	Κεντρική ηλεκτρονική λύση της Επιτροπής για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων
COSO	Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
CS	Κοινή Επιχείρηση Clean Sky
DRP	Σχέδιο αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή
EASA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας
ECSEL	Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα»
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ENIAC	Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στη νανοηλεκτρονική

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
EUAN	Δίκτυο των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
EuroHPC	Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
EVM	Διαχείριση δεδουλευμένης αξίας (Earned value management)
F4E	Κοινή Επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»
GB	Διοικητικό συμβούλιο
ICF	Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής του 2017 (Internal Control Framework)
IFAC	Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών (International Federation of Accountants)
INTOSAI	Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου (International Organization of Supreme Audit Institutions)
ISSAI	Διεθνή Πρότυπα των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου του INTOSAI (International Standards of Supreme Audit Institutions of INTOSAI)
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (International Thermonuclear Experimental Reactor)
KKY	Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο»
MUS	Δειγματοληψία νομισματικής μονάδας (Monetary Unit Sampling)
OLAF	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης
PMO	Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων
RAO	Αρμόδιος διατάκτης
S2R	Κοινή Επιχείρηση Shift2Rail (Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τους σιδηροδρόμους)
SESAR	Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού
TTG	Χρόνος μέχρι την επιχορήγηση

Σύνοψη

I Στο πλαίσιο της εντολής μας, προβαίνουμε σε εξέταση των ετήσιων λογαριασμών, καθώς και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, εννέα κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ (που αναφέρονται συλλογικά ως «κοινές επιχειρήσεις» ή «ΚΕ»): οκτώ ΚΕ που λειτουργούν επί του παρόντος στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» –το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας υπό το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ 2014-2020)– και της ΚΕ «Σύντηξη για ενέργεια» (F4E).

II Για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 διατυπώσαμε ελεγκτική γνώμη χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και των εννέα ΚΕ. Η ΚΕ F4E βελτίωσε σημαντικά την ποιότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς για το 2020, παρέχοντας εκτίμηση (σε τιμές 2020) του συνολικού κόστους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER, το οποίο υπολόγιζε σε 17,97 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο σημείο «Επισήμανση ειδικού θέματος» εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι οποιαδήποτε μεταβολή επέλθει στις βασικές παραδοχές στις οποίες στηρίζεται η εκτίμηση ενδέχεται να οδηγήσει σε σημαντικές αυξήσεις των εξόδων ή/και σε περαιτέρω καθυστερήσεις στην εκτέλεση του έργου ITER.

III Διατυπώσαμε επίσης, για το σύνολο των εννέα ΚΕ, ελεγκτική γνώμη χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών και των εσόδων στα οποία βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί του 2020.

IV Συνολικά, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των ΚΕ, καθώς και σχετικά με τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται, επιβεβαιώθηκαν τα θετικά αποτελέσματα που είχαμε αναφέρει και τα προηγούμενα χρόνια. Παρατηρήσαμε, ωστόσο, διάφορα θέματα που χρήζουν βελτίωσης στους τομείς της διαχείρισης του προϋπολογισμού και της χρηματοοικονομικής διαχείρισης, των εισφορών σε είδος, των πληρωμών επιχορηγήσεων, των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, των ανθρώπινων πόρων και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

V Στα τέλη του 2020, οι ΚΕ, οι οποίες διένυαν το έβδομο έτος της δεκαετούς διάρκειας ζωής τους, είχαν ήδη αναλάβει υποχρεώσεις για το 77 % περίπου του θεματολογίου τους για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Ωστόσο είχαν επιτύχει μόλις το 62 % περίπου των τιμών-στόχου σχετικά με τις εισφορές των μελών τους (συμπεριλαμβανομένων των εισφορών για συμπληρωματικές δραστηριότητες). Οι ΚΕ εμφάνιζαν διαφορετικά

επίπεδα επίτευξης των τιμών-στόχου για τις εισφορές που έχουν καθοριστεί στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς τους για δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Οι διακυμάνσεις αυτές μπορούν να αποδοθούν εν μέρει στους διαφορετικούς τομείς έρευνας στους οποίους δραστηριοποιούνται οι ΚΕ και, ιδίως, στη διάρκεια των έργων η οποία εξαρτάται από τη φύση της έρευνάς τους, καθώς και στο μέγεθος των κοινοπραξιών που τα υλοποιούν. Επιπλέον, υπάρχει ο κίνδυνος να μην επαρκούν οι διοικητικοί πόροι, λόγω του αυξανόμενου αριθμού των υλοποιούμενων ταυτόχρονα στο πλαίσιο πολλαπλών προγραμμάτων του ΠΔΠ έργων.

VI Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου των ΚΕ ήταν συνολικά αποτελεσματικές και, όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων, οι ΚΕ ανέφεραν, βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων, υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για το 2020 κατώτερα του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Σε συμφωνία με τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων, και τα αποτελέσματα των ελέγχων μας όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων υποδηλώνουν ότι τα έξοδα προσωπικού αποτελούν την κύρια πηγή σφάλματος και ότι ιδίως οι ΜΜΕ παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο σφάλματος σε σχέση με άλλους δικαιούχους. Ο περαιτέρω εξορθολογισμός των κανόνων του «Ορίζων 2020» σχετικά με τη δήλωση εξόδων προσωπικού, καθώς και η περαιτέρω μείωση της ανασφάλειας δικαίου μέσω της εντατικότερης χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους, αποτελούν προϋπόθεση για τα μελλοντικά ερευνητικά προγράμματα-πλαίσιο, προκειμένου να σταθεροποιηθούν τα ποσοστά σφάλματος κάτω από το όριο σημαντικότητας.

VII Το 2020, οι ΚΕ έλαβαν κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση της επιχειρησιακής συνέχειας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, καθώς και για τον μετριασμό του πιθανού αντικτύπου της στην παροχή των υπηρεσιών τους. Χάρη στη στενή συνεργασία τους για την ανάληψη κοινής δράσης για την εξασφάλιση ετοιμότητας και τον συντονισμό δράσεων μετριασμού, οι ΚΕ μπόρεσαν να εξασφαλίσουν κατάλληλες ρυθμίσεις διακυβέρνησης και να διατηρήσουν τις δραστηριότητές τους στα συνήθη επίπεδα κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

VIII Όλες οι ΚΕ έλαβαν διορθωτικά μέτρα, προκειμένου να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις που είχαμε διατυπώσει σε προηγούμενα χρόνια. Από τις 19 παρατηρήσεις ελέγχου που εκκρεμούσαν στο τέλος του 2019, οι 16 (84 %) είχαν ολοκληρωθεί και τρεις (16 %) παρέμεναν σε εξέλιξη ή δεν τους είχε δοθεί συνέχεια έως το τέλος του 2020.

Τι ελέγξαμε

Νομική σύσταση και δομή των κοινών επιχειρήσεων

01 Οι ΚΕ αποτελούν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μεταξύ της Επιτροπής και μελών του κλάδου, και σε ορισμένες περιπτώσεις και ερευνητικών ή διακυβερνητικών οργανισμών, οι οποίες συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ή, στην περίπτωση της ΚΕ «Σύντηξη για ενέργεια» (F4E), των άρθρων 45 έως 51 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη Ευρατόμ), και αποσκοπούν στη στήριξη έργων προσανατολισμένων στην αγορά σε στρατηγικούς τομείς έρευνας και καινοτομίας.

02 Διαθέτοντας έκαστη διακριτή νομική προσωπικότητα, κάθε ΚΕ διαμορφώνει το δικό της θεματολόγιο έρευνας και χορηγεί χρηματοδότηση, κυρίως μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Εξαιρέση αποτελούν η ΚΕ F4E, η οποία είναι αρμόδια για την παροχή της συνεισφοράς της ΕΕ στο έργο του διεθνούς θερμοπυρηνικού πειραματικού αντιδραστήρα (ITER), καθώς και η ΚΕ για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC), η οποία κατά κύριο λόγο διοργανώνει διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την αγορά και τη συντήρηση ευρωπαϊκών υπερυπολογιστών.

03 Το [γράφημα 1](#) απεικονίζει τις εννέα ΚΕ με τους συγκεκριμένους τομείς έρευνας και καινοτομίας στους οποίους δραστηριοποιείται έκαστη.

Γράφημα 1.1 – Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και οι τομείς δράσης τους

Πηγή: ΕΕΣ.

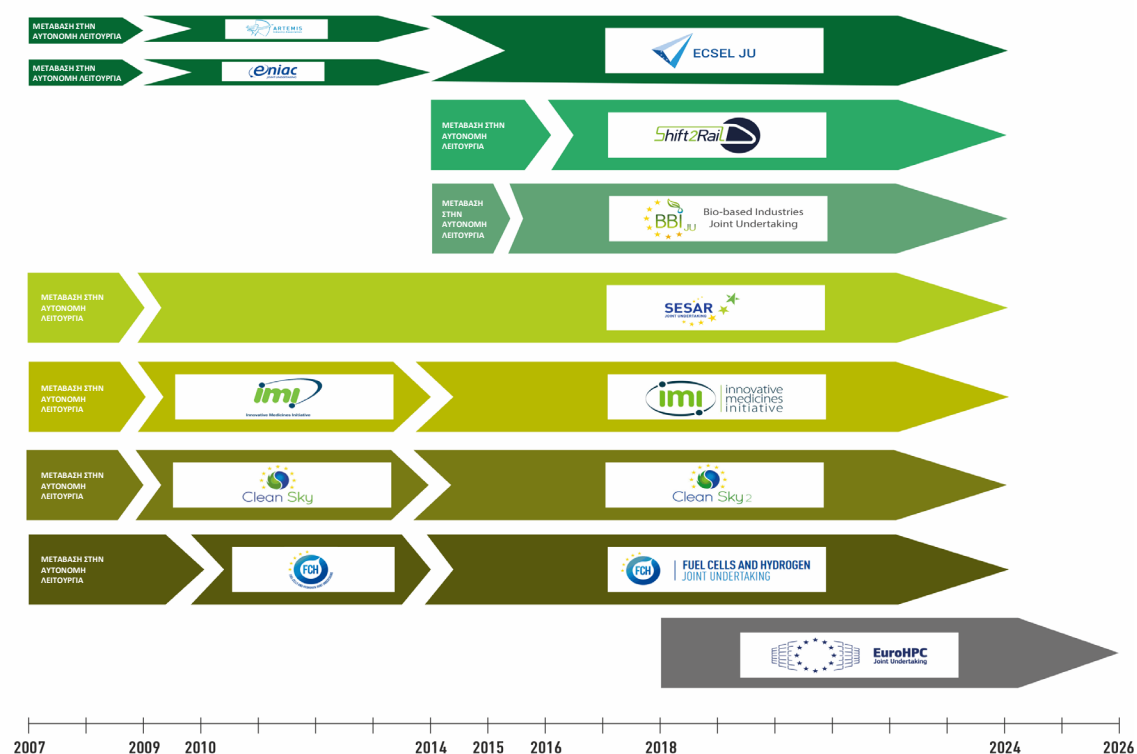
Οι ΚΕ που λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

04 Στο [γράφημα 2](#) παρουσιάζεται επισκόπηση της εξέλιξης των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020». Επί του παρόντος, οκτώ ΚΕ υλοποιούν έργα του «Ορίζων 2020» και προβλέπεται να λειτουργούν για μία δεκαετία, ήτοι έως το 2024, με εξαίρεση την ΚΕ EuroHPC, η οποία λειτουργεί για μία οκταετία, ήτοι έως το 2026.

05 Οι δράσεις τους για την έρευνα και την καινοτομία αφορούν τους τομείς των μεταφορών (CS, SESAR και S2R), της πράσινης ενέργειας (ΚΚΥ), της υγείας (ΠΚΦ), της

κυκλικής οικονομίας (BBI), της ψηφιοποίησης (ECSEL) και της υπερυπολογιστικής (EuroHPC). Η ΚΕ EuroHPC κατέστη αυτόνομη στις 23 Σεπτεμβρίου 2020 και υποβλήθηκε για πρώτη φορά σε έλεγχο για το οικονομικό έτος 2020.

Γράφημα 2 – Εξέλιξη των ευρωπαϊκών κοινών επιχειρήσεων

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου για τη σύσταση των ΚΕ, κατόπιν επεξεργασίας από το ΕΕΣ.

Η ΚΕ F4E λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρατόμ για τη δημιουργία του ITER

06 Στο έργο ITER συμμετέχουν επτά εταίροι σε παγκόσμιο επίπεδο: η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)¹, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Νότια Κορέα και η Ινδία. Η ΕΕ² έχει

¹ Η Ευρατόμ απαρτίζεται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συνδεδεμένα κράτη της Ελβετίας και του Ηνωμένου Βασιλείου.

² Τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συνδεδεμένα κράτη της Ελβετίας και του Ηνωμένου Βασιλείου.

ηγετικό ρόλο αναλαμβάνοντας μερίδιο 45 % του κόστους κατασκευής. Σε καθένα από τα άλλα μέλη του ITER αντιστοιχεί μερίδιο περίπου 9 %.

07 Η Ευρωπαϊκή ΚΕ για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E) συστάθηκε τον Απρίλιο του 2007 για μία 35ετία, ως ο εγχώριος οργανισμός υπεύθυνος για την ευρωπαϊκή συνεισφορά στο έργο ITER. Στα κύρια καθήκοντά του περιλαμβάνεται η διαχείριση της συνεισφοράς της Ευρατόμ στον ΔΟ ITER, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση του έργου ITER. Συντονίζει δραστηριότητες και κινεί τις απαραίτητες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την προπαρασκευή της κατασκευής αντιδραστήρα επίδειξης της σύντηξης, καθώς και των σχετικών εγκαταστάσεων.

08 Η ΚΕ F4E χρηματοδοτείται κυρίως από την Ευρατόμ (σε ποσοστό περίπου 80 %) και από το κράτος μέλος υποδοχής του ITER, τη Γαλλία (σε ποσοστό περίπου 20 %). Σύμφωνα με την τελευταία εκτίμηση της Επιτροπής (2018), ο συνολικός προϋπολογισμός της Ευρατόμ που απαιτείται για τη χρηματοδότηση από την F4E του ευρωπαϊκού σκέλους της εκτέλεσης του έργου ITER ανέρχεται σε περίπου 15 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τρέχουσες τιμές), συμπεριλαμβανομένου του κόστους λειτουργίας της πυρηνικής δραστηριότητας από το 2028 έως το 2035. Στο ποσό αυτό προστίθενται τα 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) που οφείλουν να εισφέρουν το κράτος μέλος υποδοχής (Γαλλία) και τα κράτη μέλη της Ευρατόμ (συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων κρατών της Ελβετίας και του Ηνωμένου Βασιλείου). Τον Φεβρουάριο του 2021, το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε ποσό ύψους περίπου 5,6 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) ως συνεισφορά της Ευρατόμ στην F4E στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027³.

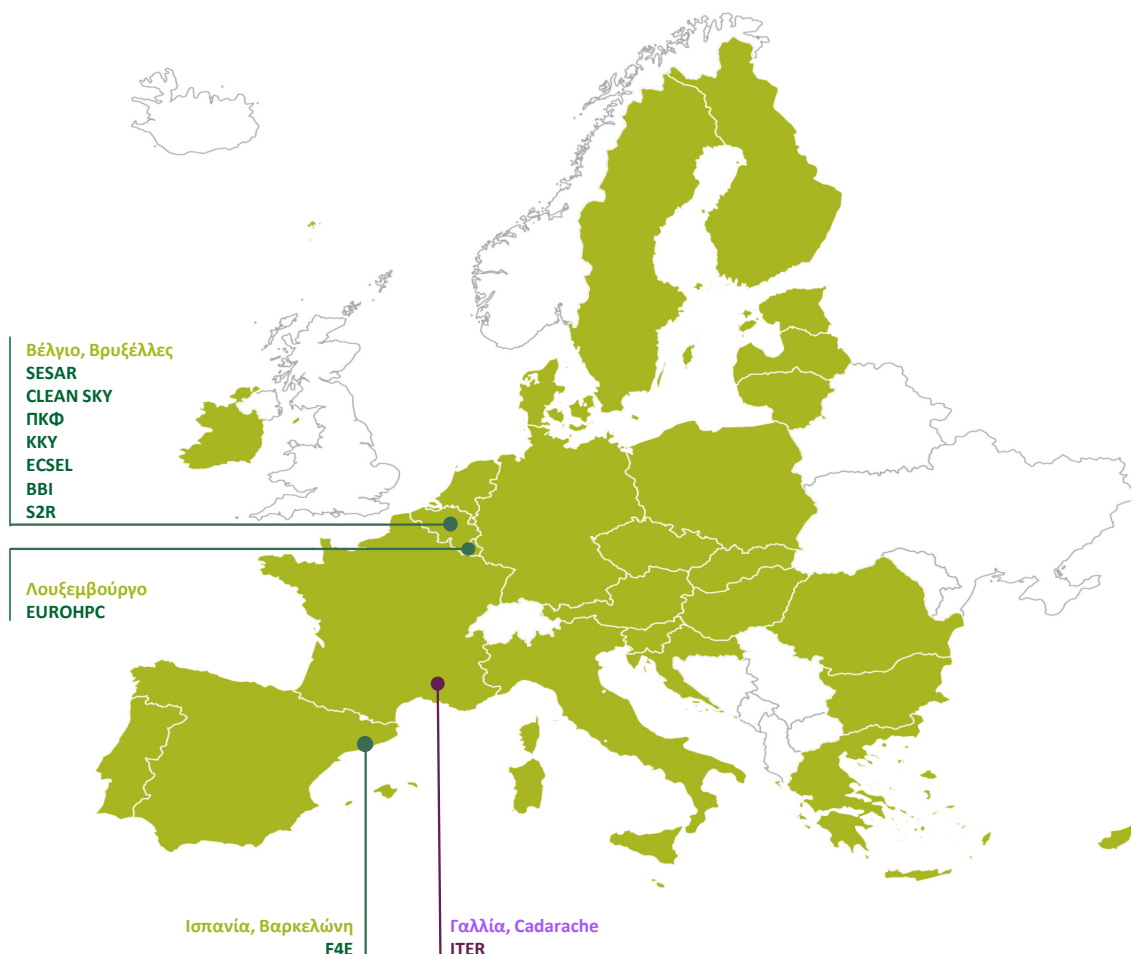
09 Στις 31 Ιανουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την ΕΕ και την Ευρατόμ. Σύμφωνα με τη συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, η μεταβατική περίοδος για τη διαπραγμάτευση νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ευρατόμ εξέπνευσε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα γίνει μέλος της Ευρατόμ ως συνδεδεμένο κράτος, υπό όρους ισοδύναμους με αυτούς που ισχύουν για τα βασικά κράτη μέλη, μόλις επικυρωθεί το πρωτόκολλο που αφορά τη σύνδεση του Ηνωμένου Βασιλείου με ενωσιακά προγράμματα, το οποίο επισυνάπτεται στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου.

³ Απόφαση του Συμβουλίου (Ευρατόμ) 2021/281 για την τροποποίηση της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν.

Οι ΚΕ έχουν την έδρα τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση

10 Επτά ΚΕ έχουν την έδρα τους στις Βρυξέλλες (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R). Η EuroHPC έχει την έδρα της στο Λουξεμβούργο και η F4E στη Βαρκελώνη (Ισπανία), ενώ οι κύριες εγκαταστάσεις της σύντηξης του ITER κατασκευάζονται στο Cadarache, στη Γαλλία (βλέπε [γράφημα 3](#)).

Γράφημα 3 – Οι κοινές επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020

Πηγή: ΕΕΣ.

11 Για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, οι ΚΕ συγκεντρώνουν συμμετέχοντες του κλάδου και από τον τομέα της έρευνας από ολόκληρο τον κόσμο. Περί το 88,5 % των κεφαλαίων τους χρησιμοποιείται για τη συγχρηματοδότηση δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων από κράτη μέλη της ΕΕ και περί το 11,5 % για τη συγχρηματοδότηση δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων από τρίτες χώρες.

Μοντέλα διακυβέρνησης των ΚΕ

12 Οι περισσότερες ΚΕ ακολουθούν ένα διμερές μοντέλο, βάσει του οποίου τόσο η Επιτροπή όσο και οι εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα του αντίστοιχου κλάδου (σε ορισμένες περιπτώσεις και από τον τομέα της έρευνας) εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο και συμβάλλουν στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης (CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ΒΒΙ και S2R). Οι υπόλοιπες ακολουθούν ένα τριμερές μοντέλο, στο πλαίσιο του οποίου τα συμμετέχοντα κράτη ή διακυβερνητικοί οργανισμοί, η Επιτροπή και, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο και συμβάλλουν στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης (ECSEL, SESAR και EuroHPC).

Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» χρηματοδοτούνται από κοινού από το σύνολο των μελών

13 Όσον αφορά τις ΚΕ που υλοποιούν έργα του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020», τόσο η ΕΕ όσο και οι εταίροι της συμβάλλουν στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ:

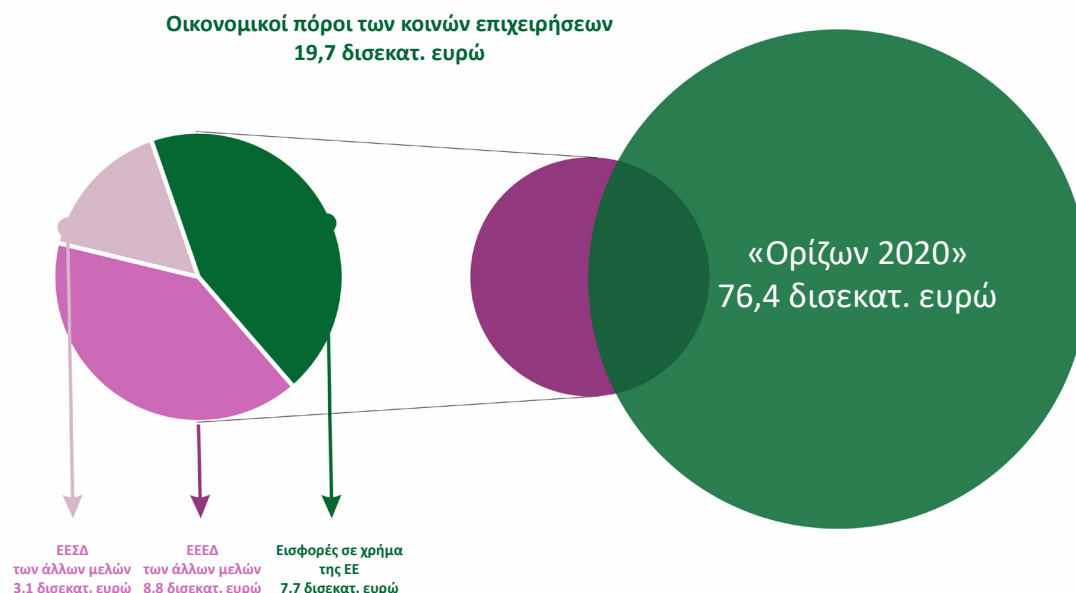
- Η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) παρέχει ρευστά διαθέσιμα κυρίως από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» για τη συγχρηματοδότηση των έργων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ⁴.
- Οι εταίροι του ιδιωτικού τομέα από τον αντίστοιχο κλάδο και την έρευνα εισφέρουν σε είδος μέσω της υλοποίησης των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ, στις οποίες έχουν επενδύσει ιδίους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς και ίδια περιουσιακά στοιχεία και τεχνολογίες.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα συμμετέχοντα κράτη ή οι διακυβερνητικοί οργανισμοί εισφέρουν και σε χρήμα στις δραστηριότητες των ΚΕ.
- Τόσο η ΕΕ όσο και οι εταίροι της εισφέρουν εξίσου στα διοικητικά έξοδα των ΚΕ.

⁴ Η ΚΕ SESAR έλαβε επίσης χρηματοδότηση από το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) στο πλαίσιο του προηγούμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ 2007-2013), ενώ στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ 2014-2020, έλαβε πρόσθετη χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), όπως και η ΚΕ EuroHPC.

14 Όσον αφορά το προηγούμενο ΠΔΠ 2007-2013, διά των ΚΕ δαπανήθηκαν περί τα 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ ή περίπου το 7 % του συνολικού προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ. Δεδομένου ότι η αξία των εισφορών σε είδος των εταιρών από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ, η χρηματοδότηση της ΕΕ, ύψους 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ, εξασφαλίζει την κινητοποίηση περίπου 8,7 δισεκατομμυρίων ευρώ σε έργα έρευνας και καινοτομίας του 7ου ΠΠ.

15 Όσον αφορά το τρέχον ΠΔΠ 2014-2020, οι ΚΕ διαχειρίζονται περί τα 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ ή το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020». Ωστόσο, όπως καταδεικνύεται στο [γράφημα 4](#), η εν λόγω χρηματοδότηση της ΕΕ αναμένεται να κινητοποιήσει περίπου 19,7 δισεκατομμύρια ευρώ σε έργα έρευνας και καινοτομίας σε τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των άμεσων εισφορών στις ΚΕ ECSEL και EuroHPC των συμμετεχόντων κρατών.

Γράφημα 4 – Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ προς τις ΚΕ και κινητοποίηση εισφορών των άλλων μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

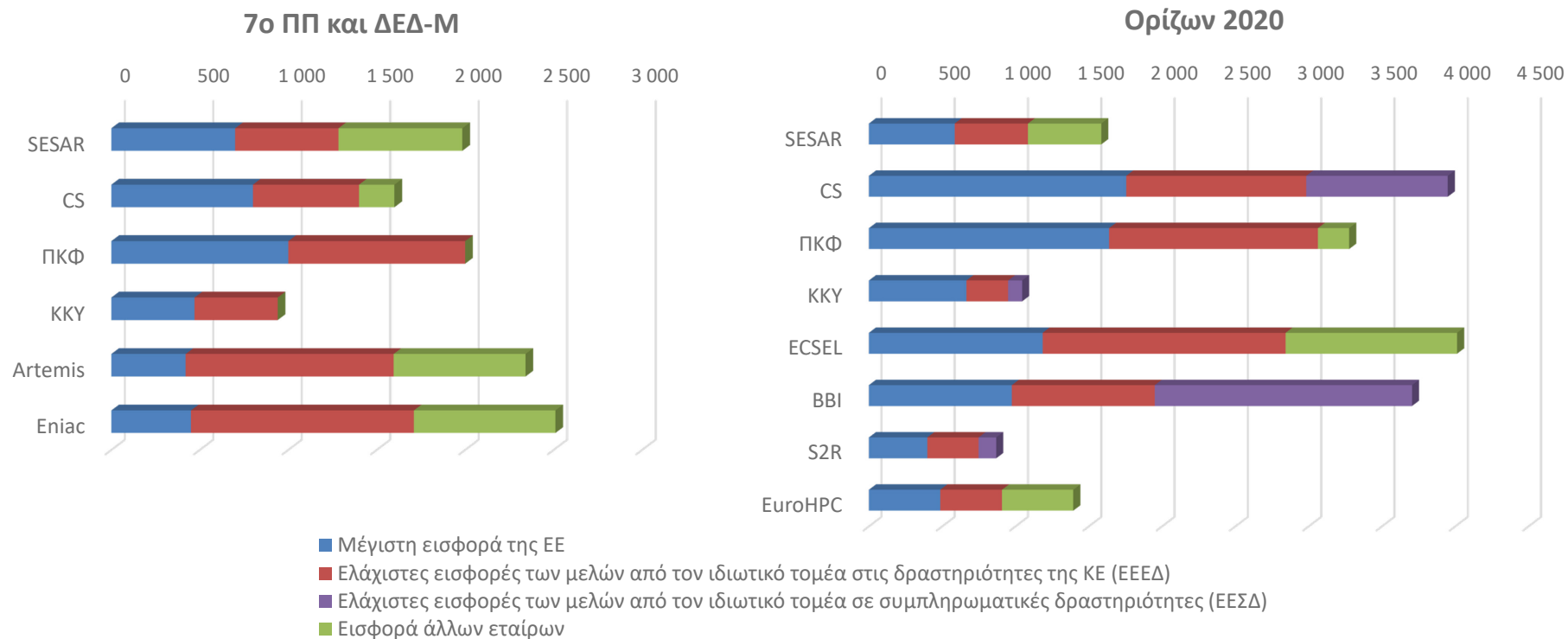
Πηγή: ΕΕΣ.

16 Στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, οι ΚΕ έπρεπε να εξασφαλίζουν ότι οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και των άλλων εταιρών είναι στο σύνολό τους

τουλάχιστον ισόποσες με την εισφορά της ΕΕ. Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», οι οικείοι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ καθορίζουν τόσο το ανώτατο ποσό των εισφορών σε χρήμα της ΕΕ όσο και το ελάχιστο ποσό των εισφορών σε είδος ή/και σε χρήμα⁵ των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και άλλων εταίρων για την υλοποίηση του θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας κάθε ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (βλέπε [γράφημα 5](#)).

⁵ Στην περίπτωση της ΚΕ SESAR, οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και από τον Eurocontrol καθορίζονται σε χωριστές συμφωνίες.

Γράφημα 5 – Εισφορές των μελών κατά τον κύκλο ζωής των ΚΕ (σε εκατ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ.

17 Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», υπάρχουν δύο είδη εισφορών σε είδος των μελών που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα:

- ο Για όλες τις ΚΕ, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να εισφέρουν ένα ελάχιστο ποσό στο συνολικό κόστος του θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας της εκάστοτε ΚΕ, τις λεγόμενες «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ).
- ο Στην περίπτωση τεσσάρων ΚΕ (CS, ΚΚΥ, ΒΒΙ και S2R), τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα υποχρεούνται σε πρόσθετη ελάχιστη εισφορά σε είδος για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται μεν στο πρόγραμμα εργασίας των ΚΕ, εμπίπτουν όμως στο πεδίο που καλύπτουν οι στόχοι τους. Αυτές είναι οι λεγόμενες «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ).

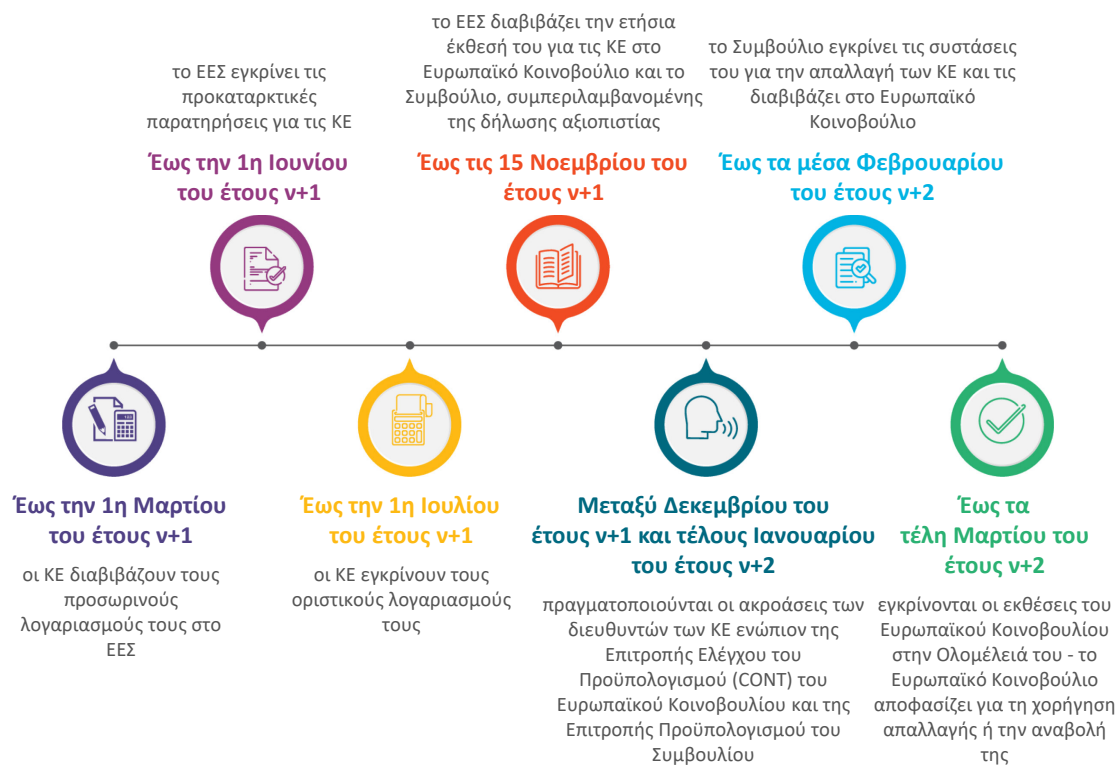
18 Το 2020, ο συνολικός προϋπολογισμός πληρωμών για όλες τις ΚΕ ανήλθε σε 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,9 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019). Ο προϋπολογισμός πληρωμών του 2020 των οκτώ ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας ανήλθε σε 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019) και σε 0,8 δισεκατομμύρια ευρώ για την ΚΕ F4E (έναντι 0,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019).

19 Στα τέλη του 2020, οι ΚΕ που λειτουργούσαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» απασχολούσαν 241 υπαλλήλους (έκτακτους και συμβασιούχους) και εννέα αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες (ΑΕΕ) (έναντι 229 υπαλλήλων και οκτώ ΑΕΕ το 2019). Η ΚΕ F4E απασχολούσε 433 υπαλλήλους (μόνιμους, έκτακτους και συμβασιούχους) και δύο ΑΕΕ (έναντι 437 υπαλλήλων και δύο ΑΕΕ το 2019).

Διαδικασία απαλλαγής

20 Στο [γράφημα 6](#) παρουσιάζεται σχηματικά η χρονογραμμή της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής.

Γράφημα 6 – Ετήσια διαδικασία χορήγησης απαλλαγής

Πηγή: ΕΕΣ.

Ο έλεγχός μας

Η εντολή μας και η αξιοποίηση των εργασιών τρίτων

21 Όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της ΣΛΕΕ, ελέγξαμε τους λογαριασμούς εννέα ΚΕ (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI, S2R, EuroHPC και F4E) για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα (συμμόρφωση) των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

22 Όσον αφορά τον έλεγχο της αξιοπιστίας των λογαριασμών των ΚΕ, και σύμφωνα με τα άρθρα 70, παράγραφος 6, και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, ως βάση για τη γνώμη μας λάβαμε τις τελικές εκθέσεις ελέγχου του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή στον οποίο ανέθεσε τις σχετικές εργασίες η εκάστοτε ΚΕ. Για κάθε ΚΕ, εξετάσαμε την ποιότητα των εργασιών των εξωτερικών ελεγκτών στους τομείς που εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά κινδύνου.

23 Όσον αφορά τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υποκείμενων πράξεων, λάβαμε υπόψη τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων που διενήργησαν τόσο η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής όσο και οι συμβεβλημένες με αυτήν εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020». Επίσης, αναλύσαμε τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποίησε η υπηρεσία εσωτερικού λογιστικού ελέγχου (IAS) της Επιτροπής το 2020 επί ειδικών διαδικασιών των ΚΕ.

Η προσέγγιση του ελέγχου μας σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων

24 Το 2018 και το 2019, πραγματοποιήσαμε δειγματοληπτικές επισκοπήσεις των κατασταλτικών ελέγχων που είχαν διενεργήσει η CAS και οι συμβεβλημένοι εξωτερικοί ελεγκτές της. Στο πλαίσιο των εν λόγω επισκοπήσεων προέκυψαν αδυναμίες όσον αφορά την ποιότητα του ελέγχου και μεθοδολογικές διαφορές⁶. Ως εκ τούτου, για τη διενέργεια του ελέγχου επί των πληρωμών επιχορηγήσεων που κατέβαλαν οι ΚΕ συμπληρώσαμε τη βεβαιότητα που αποκομίσαμε από τους κατασταλτικούς ελέγχους με λεπτομερείς ελέγχους που διενεργήσαμε στο επίπεδο

⁶ Βλέπε ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2018, κεφάλαιο 5 (σημεία 5.31 – 5.34), ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2019, κεφάλαιο 4 (σημεία 4.28 και 4.29) και ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2020, κεφάλαιο 4 (σημεία 4.23 – 4.30).

των δικαιούχων (άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης) σε δείγμα πράξεων πληρωμών επιχορηγήσεων των ΚΕ. Οι εν λόγω πράξεις επιλέχθηκαν τυχαία (δείγμα βάσει MUS) από τον πληθυσμό όλων των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών επιχορηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2020 από τις επτά ΚΕ που υλοποιούν έργα του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁷.

⁷ Η ΚΕ EuroHPC δεν συμπεριλήφθηκε καθότι το 2020 προέβη μόνο σε πληρωμές προχρηματοδότησης στο πλαίσιο των συμφωνιών επιχορήγησης που συνήψε.

Οι διαπιστώσεις μας

Ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη για όλες τις ΚΕ...

... όσον αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς

25 Διατυπώσαμε ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς όλων των ΚΕ. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί αυτοί απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάσταση των κοινών επιχειρήσεων την 31η Δεκεμβρίου 2020 και τα αποτελέσματα των πράξεών τους και των ταμειακών ροών τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις των εφαρμοστέων δημοσιονομικών κανονισμών και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής.

... με επισήμανση ειδικού θέματος, ωστόσο, για την ΚΕ F4E σχετικά με την εισφορά της ΕΕ στον ITER

26 Η ΚΕ F4E βελτίωσε σημαντικά την ποιότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς για το 2020, παρέχοντας εκτίμηση (σε τιμές 2020) του συνολικού κόστους σε ευρώ, κι όχι σε πιστώσεις ITER, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER, το οποίο υπολόγισε σε 17,97 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο σημείο «Επισήμανση ειδικού θέματος» εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι οποιαδήποτε μεταβολή επέλθει στις βασικές παραδοχές στις οποίες στηρίζονται η εκτίμηση και η έκθεση σε κίνδυνο⁸ ενδέχεται να οδηγήσει σε σημαντικές αυξήσεις των εξόδων ή/και σε περαιτέρω καθυστερήσεις στην εκτέλεση του έργου ITER⁹.

⁸ Η έκθεση σε κίνδυνο είναι η εκτιμώμενη τιμή του αντίκτυπου του/-ων κινδύνου/-ων, πολλαπλασιαζόμενη με την πιθανότητα επέλευσης του/-ων κινδύνου/-ων που συνδέεται/-ονται με συγκεκριμένη δραστηριότητα.

⁹ Σκοπός της επισήμανσης ειδικού θέματος είναι να επιστήσει την προσοχή σε ζήτημα για το οποίο οι λογαριασμοί δεν περιέχουν μεν ουσιώδεις ανακρίβειες, αλλά το οποίο είναι τόσο σημαντικό ώστε κρίνεται θεμελιώδες για την κατανόηση των λογαριασμών από τους χρήστες.

... όσον αφορά τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί των ΚΕ

27 Για όλες τις ΚΕ διατυπώσαμε *ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

... όσον αφορά τις πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΚΕ

28 Για όλες τις ΚΕ διατυπώσαμε *ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

... ωστόσο οι παρατηρήσεις μας αφορούν αρκετά ζητήματα που χρήζουν βελτίωσης

29 Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τις γνώμες μας, επισημάναμε επίσης διάφορα θέματα που χρήζουν βελτίωσης στους τομείς της διαχείρισης του προϋπολογισμού και της χρηματοοικονομικής διαχείρισης, των εισφορών σε είδος, του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και παρακολούθησης για τις πληρωμές επιχορηγήσεων, των ανθρώπινων πόρων, των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο ετήσιος προγραμματισμός των πληρωμών εμφανίζει επαναλαμβανόμενες αδυναμίες

30 Στην περίπτωση της ΚΕ EuroHPC, ο σημαντικά χαμηλός σε σχέση με τις προγραμματισμένες αριθμός των πληρωμών προχρηματοδότησης που πραγματοποιήθηκαν για συμβάσεις που αφορούν την αγορά υπερυπολογιστών και για συμφωνίες επιχορήγησης, οδήγησε σε χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του επιχειρησιακού προϋπολογισμού πληρωμών ύψους περίπου 23 %. Η ΚΕ ECSEL επανενεργοποίησε 57,2 εκατομμύρια ευρώ αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών του επιχειρησιακού προϋπολογισμού για δραστηριότητες στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Ωστόσο, μπόρεσε να χρησιμοποιήσει μόλις το 70 % του ποσού αυτού προτού χρησιμοποιήσει τις πιστώσεις του υπό εξέταση έτους. Ομοίως, η ΚΕ CS δεν χρησιμοποίησε, προτού εκτελέσει πιστώσεις πληρωμών του έτους, τον

επανενεργοποιημένο επιχειρησιακό προϋπολογισμό πληρωμών για έργα που υπάγονται στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ύψους περίπου 13 εκατομμυρίων ευρώ.

Οι ΚΕ υλοποίησαν σχεδόν εξ ολοκλήρου τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ, αντιμετωπίζουν όμως προκλήσεις σχετικά με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του προγράμματος «Ορίζων 2020»

31 Στα τέλη του 2020, οι ΚΕ, οι οποίες διένυαν το έβδομο έτος της δεκαετούς διάρκειας ζωής τους, εμφάνιζαν διαφορετικά επίπεδα επίτευξης των τιμών-στόχου σχετικά με τις εισφορές που έχουν καθοριστεί στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς τους για δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (ΠΔΠ 2014-2020). Οι διακυμάνσεις αυτές μπορούν να αποδοθούν εν μέρει στους διαφορετικούς τομείς έρευνας στους οποίους δραστηριοποιούνται οι ΚΕ. Παραδείγματος χάριν, τα έργα της ΚΕ ΠΚΦ έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής λόγω της φύσης της έρευνας που διεξάγει, καθώς και του μεγάλου βαθμού στον οποίο τα έργα υλοποιούνται από κοινοπραξίες παγκόσμιας κλίμακας. Επιπλέον, υπάρχει κίνδυνος μη επάρκειας των διοικητικών πόρων για την έγκαιρη διαχείριση των σχετικών κεφαλαίων, λόγω του αυξανόμενου αριθμού των υλοποιούμενων ταυτόχρονα στο πλαίσιο πολλαπλών προγραμμάτων του ΠΔΠ έργων. Όσον αφορά την ΚΕ EuroHPC, η οποία διένυε το 2020 το δεύτερο έτος λειτουργίας της, εξακολουθούσε να μην διαθέτει αξιόπιστες διαδικασίες επικύρωσης και πιστοποίησης των εισφορών σε είδος που δηλώνουν τα μέλη της από τον ιδιωτικό τομέα και τα συμμετέχοντα κράτη.

32 Στον [πίνακα 1](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στις δραστηριότητες των εν λόγω ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», ως είχαν στα τέλη του 2020. Έως τα τέλη του 2020, οι ΚΕ αυτές είχαν επιτύχει κατά μέσο όρο το 62 % των τιμών-στόχου σχετικά με τις εισφορές των μελών τους (συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΣΔ) και μόλις το 54 % μη συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΣΔ.

Πίνακας 1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)						
ΕΕ	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών (1)	ΕΕΣΔ των άλλων μελών (2)	Σύνολο		ΕΕ	ΕΕΕΔ επικυρωμένες	ΕΕΕΔ που έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	ΕΕΣΔ	Σύνολο	Ποσοστό εκτέλεσης υπερπαραβρισμένων των ΕΕΣΔ	Ποσοστό εκτέλεσης άνευ των ΕΕΣΔ
585,0	1 000,0	ά.α.	1 585,0	SESAR 2020	441,6	358,3	93,2	ά.α.	893,1	56 %	56 %
1 755,0	1 228,5	965,3	3 948,8	CS 2	1 451,0	604,4	136,3	1 144,2	3 335,9	84 %	73 %
1 638,0	1 638,0	ά.α.	3 276,0	ΠΚΦ 2	643,2	380,0	263,0	ά.α.	1 286,2	39 %	39 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	ΚΚΥ 2	498,6	20,6	35,0	1 095,0	1 649,2	158 %	73 %
1 185,0	2 827,5	ά.α.	4 012,5	ECSEL	944,9	574,6	896,5	ά.α.	2 416,0	60 %	60 %
835,0	504,6	2 234,7	3 574,3	BBI	603,2	57,8	53,7	929,2	1 643,9	46 %	53 %
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R	297,7	131,1	93,1	204,8	726,7	84 %	70 %
536,0	908,0	ά.α.	1 444,0	EuroHPC	190,9	28,9	0,0	ά.α.	219,8	15 %	15 %
7 597,0	8 551,6	3 605,0	19 753,5	Σύνολο	5 071,1	2 155,7	1 570,8	3 373,2	12 170,8	62 %	54 %

(1) Εισφορές σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΕ

(2) Εισφορές σε είδος σε συμπληρωματικές δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασίας της ΚΕ

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από τις ΚΕ.

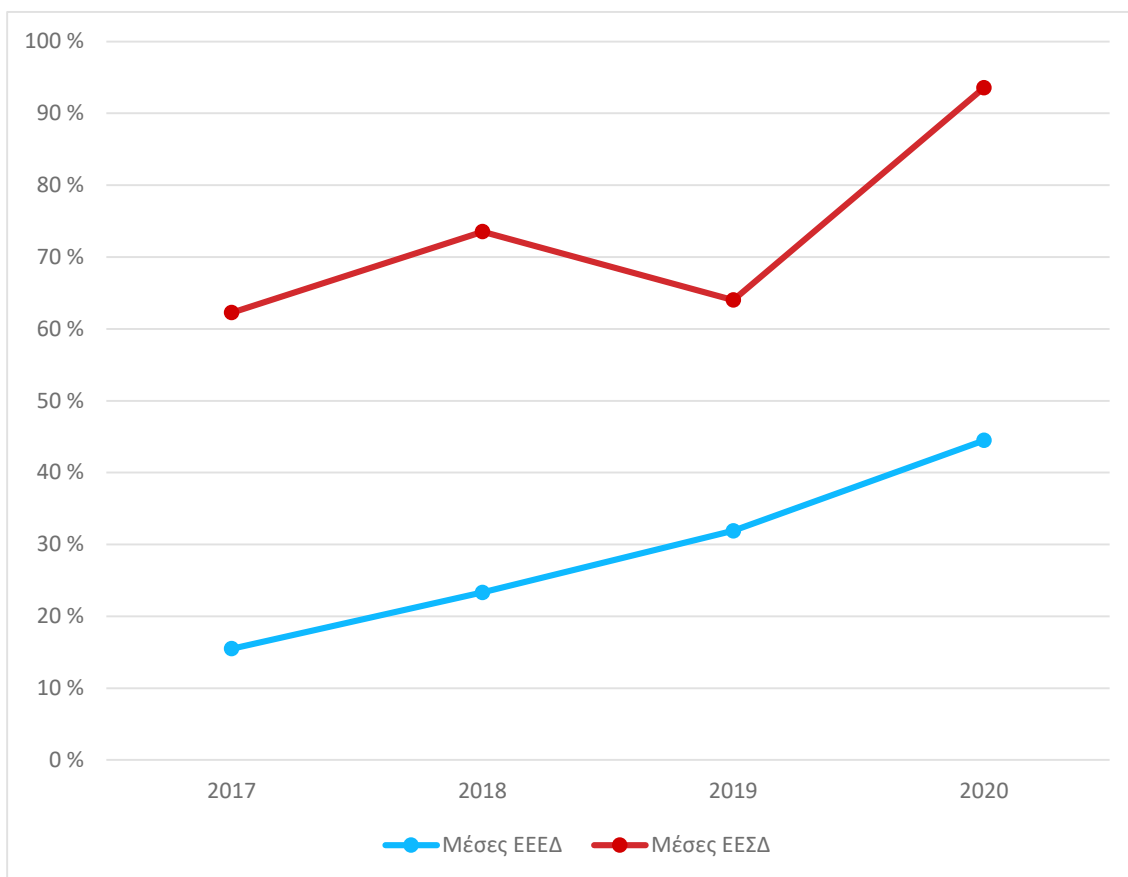
Οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην υλοποίηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται στα προγράμματα εργασίας των ΚΕ

33 Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα οφείλουν να παρέχουν διάφορα είδη εισφορών σε είδος στις ΚΕ οι οποίες υλοποιούν δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (βλέπε σημείο **17**).

34 Το **γράφημα 7** απεικονίζει την εξέλιξη των μέσων εισφορών σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα κατά το διάστημα 2017-2020. Παρά τη μεγάλη αύξηση και σημασία των ΕΕΣΔ, οι ΚΕ δεν υποχρεούνται να γνωστοποιούν στους ετήσιους λογαριασμούς τις σχετικές εισφορές και, ως εκ τούτου, αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο του ελέγχου μας¹⁰. Συνεπώς, υπάρχει κίνδυνος οι ΕΕΣΔ να μην είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες με τους στόχους εκάστης ΚΕ. Ωστόσο, οι διαδικασίες πιστοποίησης των ΕΕΣΔ που διαθέτουν οι ΚΕ συμβάλλουν στον μετριασμό του εν λόγω κινδύνου.

¹⁰ Άρθρο 4, παράγραφος 4, των οικείων ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ.

Γράφημα 7 – Εξέλιξη των εισφορών σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Οι ΚΕ συναντούν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη συγκέντρωση των εισφορών σε χρήμα των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τα επιχειρησιακά τους έξοδα

35 Όσον αφορά την ΚΕ ΒΒΙ, οι συνολικές ΕΕΣΔ των μελών του κλάδου, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στα τέλη του 2020, ανήλθαν μόνο στο ήμισυ περίπου του ελάχιστου ποσού της τιμής-στόχου που έχει καθοριστεί στον ιδρυτικό κανονισμό της. Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι ο ιδρυτικός κανονισμός της τροποποιήθηκε το 2018 ώστε να προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα των μελών του κλάδου να εισφέρουν σε χρήμα σε επίπεδο έργου, με ποσό ύψους τουλάχιστον 182,5 εκατομμυρίων ευρώ, τα εν λόγω μέλη δεν κατέβαλαν πρόσθετες εισφορές σε χρήμα για τα επιχειρησιακά έξοδα της ΚΕ το 2020. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει, αφενός, τις σημαντικές δυσκολίες που συναντά η ΚΕ όσον αφορά τη συγκέντρωση αυτού του είδους των εισφορών από τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα και, αφετέρου, ότι η ελάχιστη τιμή-στόχος δεν θα επιτευχθεί έως το τέλος του προγράμματος «Ορίζων 2020». Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή (ΓΔ RTD) μείωσε τις εισφορές της σε χρήμα προς την ΚΕ

κατά 140 εκατομμύρια ευρώ. Η σημαντική αυτή μείωση στις εισφορές των μελών θέτει σε κίνδυνο την υλοποίηση του θεματολογίου της ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις για την εκτέλεση του 77 % περίπου του θεματολογίου των ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

36 Όπως φαίνεται στον [πίνακα 2](#), στα τέλη του 2020, είχαν ήδη ανατεθεί ή/και υπογραφεί επιχορηγήσεις έργων, το ύψος των οποίων κάλυπτε (κατά μέσο όρο) το 88 % των ανώτατων εισφορών σε χρήμα που είναι διαθέσιμες για τη συγχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Παράλληλα, τα άλλα μέλη δεσμεύθηκαν να παρέχουν εισφορές σε είδος στα εν λόγω έργα οι οποίες θα κάλυπταν (κατά μέσο όρο) το 68 % των ΕΕΕΔ τους και των τιμών-στόχου σχετικά με τις επιχειρησιακές εισφορές σε χρήμα που ορίζονται στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, στα τέλη του 2020, το εκτιμώμενο μέσο ποσοστό εκτέλεσης να ανέρχεται στο 77 % του θεματολογίου των ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

**Πίνακας 2 – «Ορίζων 2020» - Ανειλημμένες υποχρεώσεις των μελών σε εισφορές στο τέλος του 2020
(σε εκατομμύρια ευρώ)**

Εισφορές μελών για επιχειρησιακά έξοδα (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Συμφωνίες επιχορήγησης και συμβάσεις που συνήφθησαν ή/και υπεγράφησαν (στις 31.12.2020)						
ΕΕ	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών	Σύνολο	ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	Ανειλημμένη συγχρηματοδότηση της ΕΕ	%	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών (εκτίμηση)	%	Σύνολο	Ποσοστό υλοποίησης του προγράμματος	
555,8	950,0	1 505,8	SESAR 2020	548,2	99 %	573,7	60 %	1 121,9	75 %	
1 716,0	1 189,6	2 905,6	CS 2	1 554,9	91 %	717,6	60 %	2 272,5	78 %	
1 595,4	1 595,4	3 190,8	ΠΚΦ 2	1 273,7	80 %	1 276,5	80 %	2 550,2	80 %	
646,0	76,0	722,0	ΚΚΥ 2	617,2	96 %	158,6	209 %	775,8	107 %	
1 169,7	2 787,5	3 957,2	ECSEL (1)	1 000,3	86 %	1 943,2	70 %	2 943,5	74 %	
815,8	475,3	1 291,1	BBI (2)	717,6	88 %	251,2	53 %	968,8	75 %	
384,5	336,5	721,0	S2R	379,6	99 %	354,0	105 %	733,6	102 %	
426,0	796,0	1 222,0	EuroHPC (1)	331,4	78 %	272,9	34 %	604,3	49 %	
7 309,2	8 206,3	15 515,5	Σύνολο	6 422,9	88 %	5 547,7	68 %	11 970,6	77 %	

(1) Οι εισφορές των άλλων μελών περιλαμβάνουν τις εισφορές των συμμετεχόντων κρατών

(2) Τιμές-στόχος για τις ΕΕΕΔ, που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασίας της ΚΕ, και μειωμένες εισφορές σε χρήμα για τις επιχειρησιακές δαπάνες

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από τις ΚΕ.

Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούσαν τις πληρωμές επιχορηγήσεων ήταν γενικώς αποτελεσματικές

37 Οι ΚΕ έχουν θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2020, όλες οι ΚΕ, πλην της ΚΕ EuroHPC, εφάρμοσαν πλήρως το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Οι εν λόγω ΚΕ ανέπτυξαν σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου, προέβησαν σε ετήσιες αυτοαξιολογήσεις και βελτίωσαν την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων τους. Ωστόσο, το ισχύον ICF αποτελεί μια εν εξελίξει διαδικασία, η ποιότητα της οποίας εξαρτάται από τη συνεχή βελτίωση των βασικών δεικτών δικλίδων των ΚΕ και από την ποιότητα των ετήσιων αυτοαξιολογήσεων.

38 Το 2020, μόνο τρεις ΚΕ (ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL) πραγματοποιούσαν ακόμη τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στο τέλος του 2020, οι ΚΕ ΠΚΦ και ΚΚΥ ανέφεραν υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Όσον αφορά την ΚΕ ECSEL, οι σημαντικές διαφορές στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι εθνικές αρχές χρηματοδότησης (EAX) των συμμετεχόντων κρατών δεν επιτρέπουν τον υπολογισμό ενός ενιαίου υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος για τις πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Συνεπώς, για τις πληρωμές αυτές εφαρμόσαμε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που προσδιόρισε η ΓΔ RTD για το 7ο ΠΠ συνολικά, το οποίο ανερχόταν σε 3,51 % στο τέλος του 2020. Δεδομένου του χαμηλού ποσοστού των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (περίπου 8,6 %), το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το σύνολο των επιχειρησιακών πληρωμών της ΚΕ ECSEL που πραγματοποιήθηκαν κατά το εν λόγω έτος θεωρείται ότι είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας.

39 Όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν όλες οι ΚΕ που υλοποιούν έργα του προγράμματος αυτού, βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της CAS στο τέλος του 2020, ήταν κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %.

Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε σε επίπεδο δικαιούχων στο πλαίσιο πληρωμών επιχορηγήσεων του 2020 προέκυψε η ύπαρξη

κατ' εξακολούθηση συστημικών σφαλμάτων σχετικά με τα δηλωθέντα έξοδα προσωπικού

40 Όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι πληρωμές επιχορηγήσεων των ΚΕ, τα αποτελέσματα του ελέγχου μας υποδηλώνουν ότι τα έξοδα προσωπικού αποτελούν την κύρια πηγή σφάλματος και ότι ιδίως οι ΜΜΕ παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο σφάλματος σε σχέση με άλλους δικαιούχους. Ο περαιτέρω εξορθολογισμός των κανόνων δήλωσης εξόδων προσωπικού στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», καθώς και η περαιτέρω μείωση της ανασφάλειας δικαίου μέσω της εντατικότερης χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους, αποτελούν προϋπόθεση για τα μελλοντικά ερευνητικά προγράμματα-πλαίσιο, προκειμένου να σταθεροποιηθούν τα ποσοστά σφάλματος κάτω από το όριο σημαντικότητας.

41 Όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων του 2020, οι κύριες πηγές σφάλματος που εντοπίσαμε ήταν οι εξής:

- χρήση εσφαλμένης μεθόδου υπολογισμού των δηλωθέντων εξόδων προσωπικού·
- χρήση ωριαίων αμοιβών οι οποίες δεν βασίζονταν σε ένα πλήρες οικονομικό έτος·
- μη τήρηση των ανώτατων ορίων για τις δεδουλευμένες στο έργο ώρες·
- αδικαιολόγητη διόρθωση ήδη δηλωθέντων και εγκεκριμένων εξόδων προσωπικού κατά την επόμενη περίοδο υποβολής δηλώσεων·
- δήλωση ως λοιπά άμεσα έξοδα εξόδων που δεν μπορούσαν να αποδοθούν άμεσα στο έργο·
- δήλωση λοιπών άμεσων εξόδων για την αγορά υπηρεσιών από άλλον δικαιούχο ο οποίος συμμετείχε στην κοινοπραξία· και
- εφαρμογή εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας κατά τη μετατροπή των δηλωθέντων εξόδων σε ευρώ.

Αδυναμίες στην τοπική εφαρμογή ΤΠ της ΚΕ F4E για τη διαχείριση των συμβάσεων

42 Τον Μάρτιο του 2020, ως μέτρο απόκρισης στην πανδημία COVID-19, η χρήση της τοπικής εφαρμογής ΤΠ της ΚΕ F4E για τη διαχείριση των συμβάσεων (DACC), που

περιοριζόταν έως τότε στη διαχείριση τροποποιήσεων συμβάσεων, επεκτάθηκε στη διαχείριση νέων συμβάσεων. Παρόλο που το μέτρο αυτό επέτρεψε στην ΚΕ να διατηρήσει την επιχειρησιακή συνέχεια, αυτή δεν ευθυγράμμισε πλήρως τις τοπικές εφαρμογές ΤΠ της με τις εσωτερικές διαδικασίες για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων. Μολονότι η ΚΕ ανέλαβε δράση για τον μετριασμό του φαινομένου αυτού, εκκρεμεί η διευθέτηση σημαντικών αδυναμιών, όπως η ορθή χρήση λογαριασμών με εικονική ταυτότητα, καθώς και των δικαιωμάτων και των μεταβιβασθεισών αρμοδιοτήτων για την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων. Τέλος, αφότου τέθηκε σε εφαρμογή το σύστημα DACC, δεν έχει πραγματοποιηθεί επικύρωση του λογιστικού συστήματος της ΚΕ.

Έλλειψη επαρκούς μόνιμου και λοιπού προσωπικού των ΚΕ

43 Η έλλειψη επαρκούς μόνιμου και λοιπού προσωπικού των ΚΕ οδηγεί σε αύξηση του αριθμού των προσωρινά απασχολούμενων ή στην εσωτερική ανάθεση σε εργαζόμενους με σύμβαση. Η κατάσταση αυτή ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους για τις ΚΕ οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις συνολικές επιδόσεις τους, όπως οι κίνδυνοι που απειλούν τη διατήρηση των βασικών ικανοτήτων τους, τη σαφήνεια των διαύλων λογοδοσίας, καθώς και την αποδοτικότητα του προσωπικού. Παραδείγματος χάριν, η ΚΕ CS αύξησε σημαντικά το ποσοστό των προσωρινά απασχολούμενων σε σχέση με το μόνιμο και λοιπό προσωπικό, από 8 % το 2017 σε 24 % το 2020, για την εκτέλεση καθηκόντων μόνιμης φύσεως (παραδείγματος χάριν βοηθός στη νομική υπηρεσία, γραμματειακή υποστήριξη, βοηθός επικοινωνίας ή υπεύθυνου έργου). Ο μεγάλος αριθμός συμβασιούχων υπαλλήλων τείνει να αυξήσει σημαντικά τη συχνότητα εναλλαγής του προσωπικού της ΚΕ, αποσταθεροποιώντας περαιτέρω την κατάσταση στελέχωσης.

44 Κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της, η ΚΕ EuroHPC επικεντρώθηκε κυρίως στις διαδικασίες και τα καθήκοντα επιχειρησιακής φύσεως. Καθότι δεν έχει ακόμη καλυφθεί η ανάγκη για στελέχωση καίριων διοικητικών θέσεων, είναι υπαρκτός ο κίνδυνος εμφάνισης αδυναμιών τόσο στη χρηματοοικονομική διαχείριση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού και του προσωπικού, όσο και στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των επιχειρησιακών πληρωμών και των εισφορών σε είδος. Επιπλέον, το υψηλό ποσοστό των συμβασιούχων υπαλλήλων (74 %) ενδέχεται να οδηγήσει σε μεγάλη συχνότητα εναλλαγής του προσωπικού στο εγγύς μέλλον, επιτείνοντας περαιτέρω τον κίνδυνο για τα συστήματα διαχείρισης της ΚΕ.

Χρήση ανοικτής διαδικασίας σύναψης σύμβασης σε περίπτωση που υφίσταται πλεονέκτημα γνώσης

45 Σε περίπτωση που υφίσταται πλεονέκτημα γνώσης, συνιστάται στις ΚΕ να εκπονούν προκαταρκτική έρευνα αγοράς όσον αφορά την τιμή και να προχωρούν σε διαβούλευση με άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά, προκειμένου να προβούν σε καλύτερη εκτίμηση της τιμής και να επιτύχουν τη βέλτιστη αναλογία τιμής-ποιότητας. Παραδείγματος χάριν, η ΚΕ ΚΚΥ διοργάνωσε το 2020 ανοικτή διαδικασία σύναψης σύμβασης-πλασίου για την υλοποίηση της τρίτης φάσης του έργου που αποσκοπεί στην καθιέρωση ενός συστήματος πιστοποίησης ανανεώσιμου υδρογόνου. Μοναδικός υποψήφιος που υπέβαλε προσφορά ήταν η κοινοπραξία που είχε ήδη υλοποιήσει τις δύο πρώτες φάσεις του έργου και διέθετε επομένως το πλεονέκτημα γνώσης. Η οικονομική προσφορά που υπέβαλε δε προσέγγιζε κατά πολύ τη μέγιστη εκτιμώμενη αξία της σύμβασης που είχε οριστεί στη συγγραφή υποχρεώσεων.

Οι ΚΕ δεν χρησιμοποιούν εξ ολοκλήρου τη λύση για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (eProcurement) της Επιτροπής και η F4E ανέπτυξε τη δική της σχετική διαδικτυακή πύλη

46 Δυνάμει του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ, περιλαμβανομένων των ΚΕ, οφείλουν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν λύσεις για την υποβολή, την αποθήκευση και την επεξεργασία των δεδομένων που υποβάλλονται στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης και, για τον σκοπό αυτό, να δημιουργήσουν έναν ενιαίο «χώρο ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων» για τους συμμετέχοντες. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης λύσης για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (eProcurement), η οποία ενσωματώνει την πύλη για τις χρηματοδοτήσεις και τους διαγωνισμούς (Funding and Tenders) και την πλατφόρμα «eTendering» του TED, όπου είναι δημόσια προσβάσιμοι όλοι οι δημοσιευμένοι διαγωνισμοί. Η λύση eProcurement υποστηρίζει ήδη τις ανοικτές και τις κλειστές διαδικασίες (συμπεριλαμβανομένων των εσπευσμένων διαδικασιών), τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μέσης και χαμηλής αξίας, καθώς και τις έκτακτες διαδικασίες με διαπραγμάτευση που χρησιμοποιούν τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ, περιλαμβανομένων των ΚΕ.

47 Οι ΚΕ CS, ΚΚΥ και S2R χρησιμοποίησαν τη λύση eProcurement για τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διοργάνωσαν το 2020 και οι ΚΕ ΠΚΦ και SESAR ξεκίνησαν να τη χρησιμοποιούν στις αρχές του 2021. Ωστόσο, οι ΚΕ ΒΒΙ και ECSEL δεν σχεδιάζουν να αξιοποιήσουν το σύνολο των δομοστοιχείων της πλατφόρμας λόγω του μικρού αριθμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων υψηλής αξίας που

διοργανώνουν. Η F4E χρησιμοποιεί το δικό της εργαλείο για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, το οποίο δεν είναι πλήρως συγχρονισμένο με τη λύση eProcurement της Επιτροπής. Μελλοντικές βελτιώσεις του εργαλείου της F4E για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις μπορεί να οδηγήσουν σε άσκοπη αλληλοεπικάλυψη με τις προσπάθειες που καταβάλλει και την επένδυση που πραγματοποιεί η Επιτροπή.

Οι ΚΕ αξιοποίησαν τις συνεργίες προκειμένου να ξεπεράσουν την κρίση της COVID-19 το 2020

48 Το 2020, αναλύσαμε τα μέτρα που έλαβαν οι ΚΕ για τη διατήρηση της επιχειρησιακής συνέχειας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, καθώς και τον πιθανό αντίκτυπο της στην παροχή των υπηρεσιών τους.

Οι ΚΕ συνεργάστηκαν στενά προκειμένου να διασφαλίσουν την επιχειρησιακή συνέχεια στο πλαίσιο της κατάστασης που διαμόρφωσε η πανδημία COVID-19

49 Οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R) ξεπέρασαν σε μεγάλο βαθμό, παρά το μικρό μέγεθός τους και τους περιορισμένους πόρους που διαθέτουν, τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, χάρη στη στενή συνεργασία τους για ανάληψη κοινής δράσης για την εξασφάλιση ετοιμότητας στις αρχές της πανδημίας τον Μάρτιο του 2020.

50 Δεδομένου ότι τα κεντρικά γραφεία των ΚΕ CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R βρίσκονται στο ίδιο κτίριο, ενέκριναν κοινό σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) τον Ιανουάριο του 2019, το οποίο περιλαμβάνει ένα κοινό σχέδιο αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP) στον τομέα ΤΠ, το οποίο υποβλήθηκε σε δοκιμές τον Ιανουάριο του 2020 και επικαιροποιήθηκε τον Φεβρουάριο του ίδιου έτους. Οι ΚΕ SESAR και F4E ενέκριναν τα δικά τους έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας το 2016 και το 2017 αντίστοιχα και τα επικαιροποίησαν το 2019.

51 Οι δοκιμές στις οποίες υποβλήθηκε το κοινό DRP στον τομέα ΤΠ εστίασαν:

- στη διαθεσιμότητα του χώρου και την πρόσβαση στις εφεδρικές εγκαταστάσεις,
- στη διαθεσιμότητα των υποδομών ΤΠ (υλικού και λογισμικού), και
- στη λειτουργικότητα των λογαριασμών EU login και την εξ αποστάσεως πρόσβαση στις εφαρμογές.

Τα αποτελέσματα των δοκιμών υποβλήθηκαν σε ανάλυση και καταρτίστηκαν λύσεις για τις εντοπισθείσες δυσλειτουργίες.

52 Η ΚΕ F4E διεξήγαγε παρόμοιες δοκιμές τον Μάρτιο του 2020 και η τηλεργασία αποτέλεσε τον γενικό κανόνα σε όλες τις εγκαταστάσεις της ΚΕ (Βαρκελώνη, Cadarache και Garching) από την έναρξη της πανδημίας. Συνεπώς, όταν ενέσκηψε η πανδημία COVID-19, όλες οι ΚΕ διέθεταν επικαιροποιημένο και επισήμως εγκεκριμένο ΣΕΣ.

Οι ΚΕ συντόνισαν τα μέτρα μετριασμού και διασφάλισαν τη διακυβέρνησή τους

53 Οι διευθυντές των ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες είχαν εβδομαδιαίες συναντήσεις στο πλαίσιο των οποίων συζητούσαν τις επιπλοκές της πανδημίας, τους κινδύνους για τις επιχειρήσεις και την κοινή προσέγγιση για τον μετριασμό των κινδύνων αυτών. Παρόμοιες συναντήσεις λάμβαναν χώρα μεταξύ των επικεφαλής των διοικήσεων και των κλιμακίων εσωτερικού ελέγχου. Τον Μάιο του 2020, οι ΚΕ διοργάνωσαν κοινή διαδικασία σύναψης σύμβασης, αρμόδια για την οποία ήταν η ΚΕ ΠΚΦ, για την προμήθεια προστατευτικού υλικού προκειμένου να διασφαλίσουν την ασφάλεια των υπαλλήλων τους όποτε απαιτείτο η παρουσία τους στο γραφείο.

54 Τέλος, τα διοικητικά συμβούλια των ΚΕ προσαρμόστηκαν με ταχύ ρυθμό στην πανδημία COVID-19, διοργανώνοντας συναντήσεις εξ αποστάσεως και διατηρώντας, το 2020, ρυθμό έγκρισης αποφάσεων όμοιο με αυτόν του 2019. Ο αριθμός των συναντήσεων των διοικητικών συμβουλίων παρέμεινε σταθερός, με 27 συναντήσεις να λαμβάνουν χώρα το 2020 (έναντι 25 το 2019) και την έγκριση εκ μέρους τους 110 αποφάσεων το 2020 (έναντι 108 το 2019).

Οι ΚΕ εκπλήρωσαν το καθήκον μέριμνας που υπέχουν έναντι του προσωπικού

55 Προκειμένου να παρέχουν στο προσωπικό την κατάλληλη στήριξη για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που δημιούργησε η πανδημία COVID-19, οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες εισήγαγαν ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα σχετικά με την ευεξία και την ανθεκτικότητα. Τον Οκτώβριο του 2020, το προσωπικό όλων των ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες συμμετείχε σε επιμόρφωση με τίτλο «Coping in a time of COVID» (Αντιμετωπίζοντας την κρίση της COVID), με πρωτοβουλία της ΚΕ SESAR και με τη μεσολάβηση πιστοποιημένου επαγγελματικού συμβούλου. Η επιμόρφωση περιλάμβανε συζητήσεις σε υποομάδες ώστε να μπορούν οι συμμετέχοντες να

ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους. Επιπλέον, οι διευθυντές των ΚΕ διοργάνωναν τακτικές διαδικτυακές συναντήσεις, στη διάρκεια των οποίων προβλεπόταν χρόνος για την υποβολή ερωτήσεων από το προσωπικό. Η συχνότητα με την οποία διοργανώνονταν οι διαδικτυακές συναντήσεις, η οποία διέφερε μεταξύ των ΚΕ και ποίκιλλε ανάλογα με την ένταση της πανδημίας, κυμαινόταν από εβδομαδιαία σε μηνιαία βάση.

56 Για τη λήψη αναπληροφόρησης από το προσωπικό σχετικά με τις συνθήκες εργασίας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, πέντε ΚΕ (SESAR, CS, ΠΚΦ, ECSEL και BBI) διενήργησαν έρευνες απευθυνόμενες στο προσωπικό τους μεταξύ Απριλίου και Νοεμβρίου 2020. Οι έρευνες επικεντρώθηκαν κυρίως σε δύο πτυχές: αφενός, στις συνθήκες που σχετίζονται με την εργασία, όπως η διαθεσιμότητα και η λειτουργία του εξοπλισμού ΤΠ και η παρεχόμενη υποστήριξη από τη διοίκηση και, αφετέρου, σε προσωπικές εμπειρίες κατά τις περιόδους περιορισμού (παραδείγματος χάριν ο βαθμός αλληλεπίδρασης μεταξύ συναδέλφων, τα επίπεδα πίεσης λόγω μεταβολής του φόρτου εργασίας κ.λπ.). Από τα αποτελέσματα των ερευνών προκύπτει ότι η πλειονότητα των υπαλλήλων των ΚΕ ήταν ικανοποιημένη από την ηγεσία και την παρεχόμενη υποστήριξη από τη διοίκηση και δεν αντιμετώπισε σημαντικά προβλήματα ΤΠ, η αποτελεσματικότητα δε όσον αφορά την επιχειρησιακή συνέχεια αξιολογήθηκε ως υψηλή.

... το οποίο συνέβαλε στη σταθερότητα της κατάστασης στελέχωσης στη διάρκεια της κρίσης

57 Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 δεν ήταν μετρήσιμος όσον αφορά τον αριθμό των υπαλλήλων και το ποσοστό κενών θέσεων των ΚΕ. Οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες εφαρμόζουν επί του παρόντος το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τη σταδιακή επιστροφή στο γραφείο.

Παρά την πανδημία COVID-19, οι ΚΕ διασφάλισαν την ανάθεση επιχορηγήσεων...

58 Παρά τις δυσχέρειες, οι αναλήψεις υποχρεώσεων σε βάρος του προϋπολογισμού για συμφωνίες επιχορήγησης, εκ μέρους των ΚΕ οι οποίες λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», παρέμειναν σταθερές το 2020, ανερχόμενες σε 889,2 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 855,6 εκατομμυρίων ευρώ το 2019). Όσον αφορά την ΚΕ F4E, οι επιχειρησιακές δραστηριότητες σύναψης συμβάσεων διεξήχθησαν με παρόμοιο ρυθμό και οι αναλήψεις υποχρεώσεων σε

βάρος του προϋπολογισμού για επιχειρησιακές συμβάσεις αυξήθηκαν από 670,5 εκατομμύρια ευρώ το 2019 σε 826,1 εκατομμύρια ευρώ το 2020.

59 Η ΚΕ ΠΚΦ συνέβαλε σημαντικά στην κοινή απόκριση της Ευρώπης στην πανδημία COVID-19, την οποία συντόνιζε η Επιτροπή. Η ΚΕ ανακατένειμε 45 εκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό της για το 2020 σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων με ταχεία διαδικασία την οποία δημοσίευσε τον Μάρτιο του 2020, με σκοπό την ανάπτυξη θεραπευτικών αγωγών και διαγνωστικών μέσων για την καταπολέμηση των λοιμώξεων από τον κορονοϊό. Πρόσθετα κονδύλια της Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» αύξησαν το ποσό της πρόσκλησης στα 72 εκατομμύρια ευρώ. Πάνω από 140 υποβληθείσες προτάσεις αξιολογήθηκαν εξ αποστάσεως και σε χρόνο ρεκόρ, έπειτα από σημαντικές αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στη συνήθη διαδικασία αξιολόγησης που ακολουθεί η ΚΕ στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Οκτώ έργα (τρία σχετικά με τις θεραπευτικές αγωγές και πέντε σχετικά με διαγνωστικά μέσα), τα οποία κινητοποιούσαν πάνω από 115 εκατομμύρια ευρώ, επιλέχθηκαν για τη σύναψη συμφωνιών επιχορήγησης και η υλοποίησή τους ξεκίνησε πριν από το καλοκαίρι του 2020.

60 Επιπλέον, για τις ΚΕ που υλοποιούν δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», ο μέσος χρόνος μέχρι την επιχορήγηση, ο οποίος αντιστοιχεί στο διάστημα που μεσολαβεί από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή προτάσεων έως την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης, παρέμεινε σταθερός στις 220 ημέρες το 2020 (έναντι 221 ημερών το 2019)¹¹. Ο χρόνος αυτός ήταν πολύ μικρότερος από το μέγιστο επιτρεπόμενο διάστημα των οκτώ μηνών, ήτοι περίπου 240 ημερών, που προβλέπεται στους κανόνες συμμετοχής στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Η επίδοση αυτή οφείλεται κυρίως στις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλαν οι ΚΕ για την έγκαιρη εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών για την εξ αποστάσεως αξιολόγηση των προτάσεων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

...και τις πληρωμές στους δικαιούχους των σχετικών επιχορηγήσεων

61 Το 2020, το επίπεδο των πληρωμών για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020» και της F4E διατηρήθηκε εντός της δυναμικής των τελευταίων τεσσάρων ετών. Όσον αφορά τις ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι συνολικές πληρωμές για επιχειρησιακές δραστηριότητες

¹¹ Τα στοιχεία λαμβάνουν υπόψη όλες τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων των ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020» οι οποίες δημοσιεύθηκαν το έτος N-1 και τις συναφείς συμφωνίες επιχορήγησης που υπογράφηκαν το έτος N.

μειώθηκαν ελαφρώς μόνο, από 847,1 εκατομμύρια ευρώ το 2019 σε 827,8 εκατομμύρια ευρώ το 2020. Οι επιχειρησιακές πληρωμές της ΚΕ F4E στο πλαίσιο συμβάσεων αυξήθηκαν από τα 681,3 εκατομμύρια ευρώ το 2019 στα 741,1 εκατομμύρια ευρώ το 2020.

62 Παρά τις δυσκολίες εφαρμογής των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου σε συνθήκες τηλεργασίας, ιδιαίτερα όσον αφορά τις επιχειρησιακές ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων και τις πολύπλοκες πληρωμές βάσει σύμβασης, το ποσοστό των καθυστερημένων πληρωμών μειώθηκε από 8 % κατά μέσο όρο το 2019 σε 6 % κατά μέσο όρο το 2020.

Σημειώθηκαν καθυστερήσεις στις δραστηριότητες της ΚΕ F4E για το έργο ITER

63 Η ΚΕ F4E ανέφερε πως πολλοί προμηθευτές της επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 και τους συναφείς περιορισμούς που επιβλήθηκαν. Σύμφωνα με την εκτίμησή της, στο τέλος του 2020, η πανδημία είχε επιφέρει καθυστερήσεις έως και τεσσάρων μηνών σε ορισμένα παραδοτέα, με συνεπακόλουθη αύξηση του κόστους κατά περίπου 47 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008) για το σύνολο των παραδοτέων της F4E για το έργο ITER.

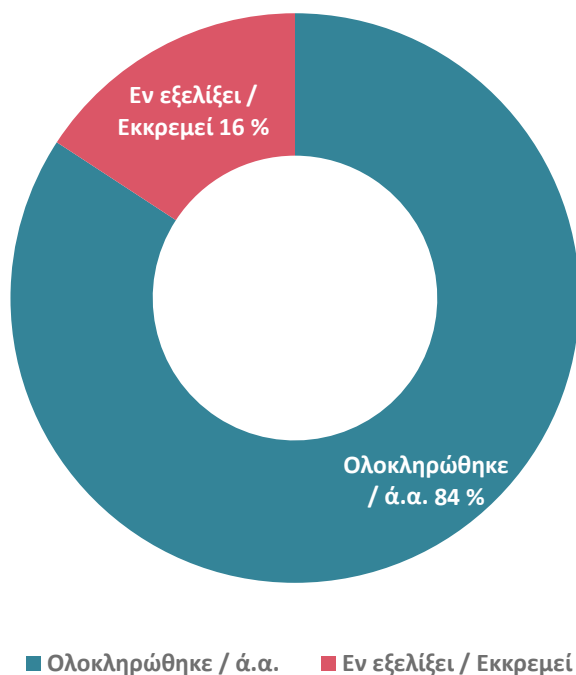
64 Η Επιτροπή διενήργησε διαδικτυακή έρευνα τον Οκτώβριο του 2020, προκειμένου να κατανοήσει τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στις εταιρείες που συμμετέχουν στο έργο ITER. Για τα δύο τρίτα των συμμετεχόντων στην έρευνα, η πανδημία είχε αρνητικό αντίκτυπο, όπως καθυστερήσεις (70 %), και επέφερε πτώση της ζήτησης η οποία είχε αρνητικές οικονομικές συνέπειες (50 %). Ωστόσο, το 31 % των συμμετεχόντων στην έρευνα συμφώνησαν ότι η συμμετοχή των εταιρειών τους στο έργο ITER ενίσχυσε την ανθεκτικότητά τους όσον αφορά τις συνέπειες της κρίσης.

Παρακολούθηση των διαπιστώσεων του ελέγχου προηγούμενων ετών

65 Ως επί το πλείστον, οι ΚΕ έλαβαν διορθωτικά μέτρα σε συνέχεια των παρατηρήσεων και των σχολίων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών. Στο **γράφημα 8** φαίνεται ότι, όσον αφορά τις 19 παρατηρήσεις στις οποίες δεν είχε δοθεί συνέχεια έως το τέλος του 2019, ελήφθησαν διορθωτικά

μέτρα το 2020 με αποτέλεσμα 16 εξ αυτών (84 %) να ολοκληρωθούν και τρεις (16 %) να παραμένουν σε εξέλιξη ή να μην τους έχει δοθεί συνέχεια έως το τέλος του 2020¹².

Γράφημα 8 – Οι προσπάθειες των ΚΕ να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις προηγούμενων ετών

Πηγή: ΕΕΣ.

¹² Σημ.: όσον αφορά τις ΚΕ SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL και S2R, η κατάσταση όλων των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών θεωρείται πλέον ολοκληρωμένη λόγω των διορθωτικών μέτρων που έλαβαν οι ΚΕ κατά τη διάρκεια του ελέγχου του 2020. Η EuroHPC υποβλήθηκε για πρώτη φορά σε έλεγχο το 2020.

Άλλοι έλεγχοι και επισκοπήσεις που αφορούν τις ΚΕ

66 Εκτός από την ετήσια έκθεση ελέγχου σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των ΚΕ, κατά τη διάρκεια του 2020 δημοσιεύσαμε επίσης ορισμένες ειδικές εκθέσεις ελέγχου και επισκοπήσεις που αναφέρονταν σε ΚΕ (βλέπε [γράφημα 9](#)).

Γράφημα 9 – Αποτελέσματα ελέγχου από άλλες πρόσφατες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ που αφορούν ΚΕ

Επισκόπηση 1/2021 του ΕΕΣ, με τίτλο:

Η αρχική συμβολή της ΕΕ στην αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 στον τομέα της δημόσιας υγείας

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ταξινόμησε τη νόσο COVID-19 ως πανδημία. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκχωρεί μόνο υποστηρικτικό και συντονιστικό ρόλο στην ΕΕ όσον αφορά τον τομέα της δημόσιας υγείας, ο οποίος εξακολουθεί να αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Εξετάσαμε την αρχική απόκριση της ΕΕ όσον αφορά τις δράσεις κατά της πανδημίας που ανελήφθησαν από τις 3 Ιανουαρίου έως τις 30 Ιουνίου 2020, εστιάζοντας στη χρήση του ενωσιακού πλαισίου για την αντιμετώπιση των διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, στις συμπληρωματικές δράσεις της ΕΕ για την υποστήριξη της προμήθειας ιατρικού προστατευτικού εξοπλισμού και στη στήριξη της ΕΕ για την ανάπτυξη διαγνωστικών εξετάσεων και εμβολίων για τη νόσο COVID-19.

Η Επιτροπή προώθησε την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και στήριξε δράσεις όπως την έρευνα για τη νόσο COVID-19 και τη σύναψη συμφωνιών προαγοράς εμβολίων. Η Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ) δρομολόγησε επίσης πρόσκληση σχετικά με την ανάπτυξη θεραπειών και διαγνωστικών εξετάσεων για τον κορονοϊό.

Επισημάναμε ορισμένες από τις προκλήσεις που αντιμετώπισε η ΕΕ προκειμένου να στηρίξει τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19, παραδείγματος χάριν τη διαμόρφωση κατάλληλου πλαισίου για την αντιμετώπιση των διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, τη διευκόλυνση της παροχής των κατάλληλων προμηθειών και τη στήριξη της ανάπτυξης εμβολίων.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Πηγή: ΕΕΣ.

Ειδική έκθεση 19/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο:

Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας: μια φιλόδοξη πρωτοβουλία, η επιτυχία της οποίας εξαρτάται από τη συνεχή δέσμευση της ΕΕ, των κυβερνήσεων και των επιχειρήσεων

Παρόλο που ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι απαραίτητος προκειμένου πολλές επιχειρήσεις της ΕΕ να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους, αυτές δεν αξιοποιούν πλήρως τις τεχνολογίες αιχμής για να καινοτομήσουν. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δρομολόγησε το 2016 την πρωτοβουλία για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με σκοπό να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της ΕΕ στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών.

Εξετάσαμε κατά πόσον η ΕΕ στήριξε με τρόπο αποτελεσματικό τις εθνικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση της βιομηχανίας και τους κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, και κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη υλοποιούσαν αποτελεσματικά τη στρατηγική της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Διαπιστώσαμε ότι η στρατηγική της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας είχε άρτια θεμέλια και υποστηρίχθηκε από τα κράτη μέλη, αλλά δεν συνοδευόταν από πληροφορίες σχετικά με τα επιδιωκόμενα επακόλουθα, τους δείκτες αποτελέσματος και τις τιμές-στόχο. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την καλύτερη στόχευση από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη των δραστηριοτήτων τους και τη μεγιστοποίηση της επιρροής τους, ενώ τα κράτη μέλη δεν ενθαρρύνονταν να διαθέσουν πόρους από τα ΕΔΕΤ στην πρωτοβουλία.

Συνιστούμε στην Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, να τα βοηθά να προσδιορίζουν τα χρηματοδοτικά κενά τους, να βελτιώσει την παρακολούθηση και να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες για να υποστηρίξει την επίτευξη κατάλληλων επιπέδων ευρωζωνικής συνδεσιμότητας.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Ειδική έκθεση 2/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο:

Το μέσο για τις ΜΜΕ στην πράξη: ένα αποτελεσματικό και καινοτόμο πρόγραμμα που αντιμετωπίζει προκλήσεις

Το μέσο για τις ΜΜΕ συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσου έρευνας «Ορίζων 2020» για τη στήριξη της καινοτομίας στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Στόχος του είναι η ανάπτυξη και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ΜΜΕ, μέσω της κάλυψης του κενού χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν έργα υψηλού κινδύνου κατά την πρώιμη φάση και της μεγαλύτερης εμπορευματοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας από τον ιδιωτικό τομέα. Απευθύνεται σε καινοτόμες ΜΜΕ στην ΕΕ και σε 16 συνδεδεμένες χώρες. Με συνολικό προϋπολογισμό 3 δισεκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, το μέσο παρέχει επιχορηγήσεις σε εταιρείες υψηλού δυναμικού.

Εξετάσαμε κατά πόσο στόχευσε το κατάλληλο είδος ΜΜΕ, αν πέτυχε ευρεία γεωγραφική κάλυψη, αν η διαδικασία επιλογής ήταν αποτελεσματική, καθώς και αν η Επιτροπή διασφάλισε την επαρκή παρακολούθηση του μέσου.

Διαπιστώσαμε μεν ότι παρέχει αποτελεσματική στήριξη στις ΜΜΕ για την ανάπτυξη των έργων καινοτομίας τους, αλλά διαπιστώσαμε επίσης ότι υπάρχει κίνδυνος το μέσο να χρηματοδοτήσει ορισμένες ΜΜΕ που θα μπορούσαν να είχαν χρηματοδοτηθεί από την αγορά, ότι η συμμετοχή στο μέσο ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, και ότι η εκ νέου υποβολή μη επιτυχών προτάσεων αυξάνει την πίεση στους πόρους διαχείρισης και αξιολόγησης χωρίς να παρέχει προστιθέμενη αξία.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα europa.eu, παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης